

До: Министерство за финансии
ул. Даме Груев бр. 12, 1000 Скопје

0302-117-1/21

Скопје, 19.04.2021

За: Одделение за игри на среќа и за забавните игри

Предмет: Мислење по Закон за изменување и дополнување на Законот за игрите на среќа и за забавните игри

Почитувани,

Сојузот на стопански комори на Македонија како унија од 35 стопански комори и организации изразува благодарност за досегашната соработка која се надеваме дека ќе ја интензивираме во иднина со цел застапување на интересите на приватниот сектор за постигнување на национален деловен развој.

Врз основа на објавеното Известување и предлог Закон за изменување и дополнување на Законот за игрите на среќа и за забавните игри на ЕНЕР, Ве информираме дека членовите на Сојузот на стопански комори на Македонија кои го спроведуваат наведениот закон го истакнуваат следното мислење:

1. Член 2, 12, 16 и 18 од Предлог Законот предвидува ограничување на деловните простории за приредувачите на игри на среќа на оддалеченост од 500 метри од основни и средни училишта, до кои се доаѓа по најкраткиот безбеден пат. Имено, воведувањето на оддалеченост на објектите за игри на среќа од основни и средни училишта се претпоставува дека се базира на дополнително регулирање на достапност на игри за среќа за малолетни лица. Меѓутоа, согласно постоечкиот Закон за игрите на среќа и за забавните игри прашањето за забрана за учество на малолетни лица (дури и за влез во објектите кои приредуваат игри на среќа и за вршење уплата) е веќе строго регулирано со член 20, став 1 со кој е пропишано дека „Лица помлади од 18 години не можат да учествуваат во игрите на среќа“, дополнително став 3 согласно кој „На лица помлади од 18 години не е дозволен влез во казина, во простории каде што се приредува томбола од затворен тип, во обложувалници и во автомат клубови“. Законодавецот дополнително предвидува обврска за приредувачите на игри на среќа да оневозможат учество и влез на лица помлади од 18 години во игрите на среќа.

Понатаму, членот 157 став 1, точка 10 за непочитување и постапување спротивно на горенаведените членови предвидува и високи парични глоби за приредувачите на игри на среќа. Сметаме дека наведените одредби во целост не се потребни бидејќи до сега регулативата веќе ја утврдува забраната и истата се применува во пракса. Секој објект (уплатно-исплатно место) за организирање на посебни игри на среќа во обложувалница, веќе има поставено на видно место на влезот-налепница - за забрана за влез на малолетни лица и секако на сите печатени материјали и промоции се нагласува забраната за учество за малолетни лица. Малолетни лица во обложувалници нема, и дополнително нивното учество во обложувањето е оневозможено од самите приредувачи. Со воведување на минимално растојание како ограничувачка мерка за обложувалниците, сметаме дека не се добива никаков дополнителен бенефит по однос на зајакнувањето на мерките кои би се

однесувале на малолетните лица, а со минималното растојание се предизвикуваат единствено негативни импликации по бизнис-секторот, а тоа се:

- затворање на повеќе од 98% од уплатно – исплатните места;
- драстично намалување на бројот на вработени односно ќе биде прекинат работниот однос на 3125 вработени;
- предвременно раскинувањето на веќе склучените договори за закуп за деловните простории;
- директно влијание врз стопански субјекти кои даваат услуги и испорачуваат стоки на приредувачите на игри на среќа (индустрија за производство на мебел, производство на софтвер и хардвер, трговија за бела техника, печатарски услуги, услуги за испорака на електрична енергија, средства за хигиена, молеро фарбарски услуги, маркетинг услуги, текстилна индустрија и др.)
- намалување на приходите во Буџетот по основ на посебни давачки од игри на среќа;
- намалување на приходите во Буџетот по основ на персонален данок на доход од игри на среќа;
- намалување на приходите во Буџетот по основ на персонален данок на доход од плати;
- намалување на приходите во Буџетот по основ на данок на добивка од приредувачите на игри на среќа и
- намалување на приходите во Буџетот по основ на влезно ДДВ (ова од причина што приредувачите на игри на среќа немаат право на обивка на ДДВ).

Дополнително, со предвиденото воведување на ограничување на веќе воспоставен систем и постоечки уплатно-исплатни места кои оперираат на една иста локација со години, па и децении, се врши директна повреда на стекнатите права на приредувачите на игрите на среќа. Споредбено, во моментот, не постои исто или слично ограничување за услужни објекти (продажба на цигари, алкохол сл.) во близина на средни и основни училишта, бидејќи се смета дека забраните и ограничувањата за овие услужни дејности се целосно реализирани со соодветни законски решенија во нивните матични закони т.е. само со пропишаната забрана за продажба на цигари, алкохол сл. на малолетни лица. Заради тоа сметаме дека постојната регулација во законот е доволна за да се превенира и забрани учеството на малолетници во игрите на среќа а не воведување на минимално растојание.

Доколку целта на овој предлог би била некоја дополнителна контрола на забраната за пристап на малолетни лица, постојат низа ефикасни дополнителни механизми кои можат да се преземат и од страна на приредувачите на игри на среќа и од страна на регулаторот (преку УЈП и инспекциски надзор) како сето тоа видно, доследно и целосно би се почитувало, но секако не на предложениот начин, бидејќи позитивни ефекти преку воведување на минималното растојание не постојат.

2. Предлагаме да се воведат нов член со кој ќе се промени член 74, став 1 од постојниот Закон за игрите на среќа и за забавните игри со кој е пропишано дека лиценцата за приредување на игри на среќа во обложувалница се издава за период од три години, да се промени и да гласи:

- „Лиценцата за приредување на игри на среќа во обложувалница се издава за период од шест години“.

Имено, кога станува збор за должината за лиценцата кај приредувачите на посебни игри на среќа во обложувалница, сметаме дека има нееднаквост во временскиот рок на важење на лиценците со останатите субјекти кои спаѓаат во истата група на посебни игри на среќа, а тоа се Автомат-клубовите и Казината. Кај нив лиценцата се издава на шест (6)

години, што е реален и соодветен период. Со воведување должина на лиценцата од шест (6) години, правната сигурност на компаниите кои организираат игри на среќа во обложувалница ќе биде значајно зголемена, а буџетските приходи по основ посебни давачки ќе бидат стабилни, редовни и регулирани на подолг период. Исто така, со оваа мерка се избегнува непотребната дополнителна и двојна администрација при продолжување на лиценците на секои три години на едни исти правни субјекти кои работата согласно законите со исти уплатно-исплатни места, преку вадење ХТП (техничко-технолошки услови) и одобренија за едно исто уплатно-исплатно место.

3. Во член 13 став 5 од Предлог Законот за измени и дополнувања на Законот за игрите на среќа и за забавните игри се предвидува зголемување на надоместокот кој треба да се плати за секое ново уплатно место и сметаме дека предвидениот надоместок во износ од 5.000 евра е превисок во однос на реалните приходи за периодот на важење на лиценцата од три (3) години и истиот сметаме дека е потребно да се намали на износ од 2.500 евра доколку не се прифати зголемувањето на периодот на траење на лиценцата од три (3) на шест (6) години.
4. Со член 14 од Предлог Законот за измени и дополнувања на Законот за игрите на среќа и за забавните игри, се предвидуваат измени на член 79 став 1 од Законот за игрите на среќа и за забавните игри, на начин што се воведува "минимален праг" од 900 евра по уплатно-исплатно место на месечно ниво, на веќе постоечката месечната давачката од член 79, став 1 од Законот за игрите на среќа и забавните игри, во висина од 20% која се пресметува на разликата меѓу уплатениот износ од сите компјутери во сите уплатно-исплатни места на приредувач и исплатениот износ од сите компјутери во сите уплатно-исплатни места.

Во однос на оваа предлог измена, пред се сакаме да напоменеме дека, веќе постојат две специјални давачки кои се наменети исклучиво за приредувачите на игри на среќа во обложувалница. Имено, една месечна давачка за финансирање на спортот во висина од 3% која се пресметува на разликата меѓу уплатениот износ од сите компјутери во сите уплатно-исплатни места на тој приредувач и исплатениот износ од сите компјутери во сите уплатно-исплатни места, на сметка на Агенцијата за млади и спорт. Друга давачка е давачката во висина од 20% која се пресметува на разликата меѓу уплатениот износ од сите компјутери во сите уплатно-исплатни места на приредувач и исплатениот износ од сите компјутери во сите уплатно-исплатни места. Сега се воведува и минимален праг од 900 евра во денарска противвредност по средниот курс на Народната банка на Република Македонија месечно по уплатно-исплатно место. Земајќи во предвид дека, кога ќе се земат заедно давачката за финансирање на спортот од 3% и давачката во висина од 20%, заедно изнесуваат давачка од 23% од вкупната разлика меѓу приходот и само дел од расходот на организаторите. Така организаторите на игри на среќа во обложувалница плаќаат 23% проценти посебна давачка, но пред воопшто да ги платат расходите за плати, тековни оперативни трошоци и инвестициони трошоци, по што повторно на годишно ниво плаќаат данок од 10% од добивката.

Доколку се донесе и имплементира членот 23 став 1 од Предлог Законот тоа ќе значи дека ако 20% од разликата на бруто приходот е помала од паушално одбраната цифра - 900 евра по уплатно-исплатно место, тогаш се плаќа таа сума како посебна давачка помножена со бројот на објекти кои работеле во тој месец, како еден вид на threshold. Меѓутоа, 900 евра е нереално превисока сума за таа да се земе како еден минимален праг. Податокот дека просечните 20% Посебна давачка која ја плаќаат обложувалниците во РСМ се движи околу 500 евра месечен бруто-приход (годишен просек кај различни Приредувачи) само по себе ја негира предложената сума за минимален праг. Доколку

постои минимален праг, тој навистина треба да биде во склад со статистиката и математиката, а тоа е помала вредност од просечното плаќање на правните субјекти низ минатите години, но не поголем од 500 евра. Во пракса, ова ќе значи дека минималниот праг ќе биде дури и повисок од посебната давачката што ја плаќаат најголемите организатори на игри на среќа во обложувалница. Исто така и при отсуство на позитивен резултат меѓу примените уплати и исплати, сепак ќе треба да се плати оваа голема давачка од 900 евра по уплатно-исплатно место, иако приредувачот не остварил добивка.

Обложувањето на спортски натпревари е проследено со големи осцилации на месечна основа, во зависност од сезоната на различните првенства или актуелноста на некој шампионат, што во превод би значело: во подобрите месеци, а тоа се малку месеци, ќе се плаќа процентуално (20%), но во останатите месеци со помала профитабилност или за месеци со минусно салдо, ќе се праќа паушално (900 евра по објект), односно Приредувачите би плаќале и при загуби. Дополнително напоменува и дека на играчите во обложувалниците им се пресметува и наплатува 15% Персонален данок на добивка на секој поединечен добитен тикет. Тие средства на годишно ниво се голем прилив за државата. За разлика од обложувалниците, кај останатите Приредувачи на игри на среќа (Автомат клубови, Казина и Општите игри на среќа), се пресметува и плаќа Персонален данок исклучиво на Џек Пот, што е нееднаков третман, а дејностите се сродни.

5. Со член 23 од Предлог Законот за измени и дополнувања на Законот за игрите на среќа и за забавните игри, се предвидуваат измени на член 104 каде се додаваат три нови точки согласно кои приредувач на игри на среќа не смее да има помалку од 300 вработени, како и да да остварува годишен приход од игри на среќа не помалку од 10.000.000 евра. Сметаме дека бројот на вработени лица од 300 е превисок и е потребно истиот да се намали на 100, а точката 6 за годишниот промет како услов за стекнување лиценца целосно да се избрише.

За сите дополнителни информации Ве молиме да нè контактирате на тел: 02 3091440 или на е-маил: info@chamber.mk, контакт лице: Маја Савеска.

Срдечно Ве поздравуваме.

Со почит

Сојуз на стопански комори на Македонија

